

Формування творчої особистості – головне завдання для підготовки майбутніх спеціалістів

О. А. ШЕКШУЄВ, С. А. НІКОЛАСВА, студентка
Харківська національна академія міського господарства

В Україні відбуваються трансформації усіх сфер суспільного життя. Ці зміни неминуче впливають на пріоритети та цінності людей. Суспільні перетворення, викликані соціально-економічними і політичними реформами, конкуренцією на ринку праці, величезним потоком інформації, розвитком науки і техніки, накладають відбиток й на систему вищої освіти, висуваючи нові вимоги до організації та якості підготовки спеціалістів. Важливим елементом сучасної фахової підготовки є не тільки формування вмій та навичок необхідних фахівцю з даної професії, озброєння знаннями щодо певної галузі, але й розвиток творчих здібностей, здатності до творчого мислення. Для цього необхідно створити умови, при яких сучасний навчальний процес буде носити творчий характер, де знайшли б своє відображення:

формування навиків соціальної активності, творчої ініціативи та особистої відповідальності за прийняті рішення та вчинки;

своєчасне виявлення індивідуальних творчих здібностей студентів та розробка інноваційних технологій, методик та прийомів, які б забезпечували креативний розвиток особистості;

професійне виховання, яке передбачає становлення юнаків і дівчат як досвідчених фахівців, котрі досконало володіють професійними знаннями, вміють творчо застосовувати їх на практиці, приймати нестандартні рішення, готових до роботи в умовах ринкових відносин;

цілісний безперервний процес поєднання теоретичних знань, а також практичних навиків.

Творча особистість – це цілісна людська індивідуальність, яка виявляє розвинені творчі здібності, творчу мотивацію, творчі вміння, що забезпечують їй здатність породжувати якісно нові матеріали, технології та духовні цінності, що в більшій чи меншій мірі змінюють на краще життя людини. Особливістю творчої особистості вважається її здатність до творчої активності. Але часто дослідники ототожнюють творчу активність з креативністю. З метою діагностики креативних рис особистості використовують спеціальні запитання, які дозволяють проаналізувати творчі якості особистості, її комунікативні здібності, стиль діяльності. Вважається, чим більшою кількістю креативних рис характеризується людина, тим більших

успіхів у творчій діяльності вона може досягти. Була встановлена залежність між креативністю і такими рисами особистості, як схильність до самоактуалізації, швидкість мовлення, імпульсивність, незалежність суджень, оригінальність, широта інтересів тощо.

Формування творчої особистості студентів повинно передбачати не тільки посилений розвиток певних психічних процесів і творчих умінь, а й розвиток мотивів, які інтегруючись з психічними процесами й вміннями, зумовлюють здатність особистості до творчості. Для дослідження процесу формування креативної особистості студентів необхідно розглянути поняття творчих можливостей студентів. Ці можливості розглядаються як відображення індивідуальних особливостей розвитку і прояву творчих якостей його особистості і зумовлюють його здатність до творчості. Вони реалізуються не тільки в предметній діяльності, а й у процесі життя, самореалізації як засобу самоствердження та самовираження. Розвиток творчих можливостей залежить від умов організації навчально-виховного процесу, активності та інтересів майбутніх фахівців. Тому виникає необхідність в створенні інноваційних технологій, методик, прийомів, які б забезпечували креативний розвиток студентів в навчальному процесі. Для вирішення цих завдань рекомендується використовувати:

1) різноманітні види: лекцій – проблемні, інтегровані, лекції-дослідження, лекції-екскурсії; семінарських занять – семінари-дискусії, семінари-дослідження, традиційні, проблемно-пошукового характеру т. ін.;

2) нестандартні заняття підвищеної складності з розвитку креативних здібностей студентів та професійних навиків; тренінги творчого саморозвитку, особистісного зростання, релаксації, аутотренінгу;

3) колективна форма навчання, робота студентів у малих творчих групах, на кафедрах, в системі науково-дослідницької роботи студентів;

4) нові інформаційні технології, навчальні комп'ютерні програми;

5) організація вільного часу студентів, сприяння всебічному розвитку особистості кожного члена студентського колективу.

Отже, використання інноваційних технологій сприятиме розвитку творчої особистості студента, а саме: реалізації творчого потенціалу студента на шляху оволодіння фахом, вдумливому сприйманню і аналізу інформації, орієнтуванню на подальший професійний саморозвиток. Це можливо завдяки адекватній системі

взаємовідносин студентів і викладачів, розробки відповідних методів і прийомів, а також вихованню самостійності, відповідальності майбутніх спеціалістів у розв'язанні пізнавальних, суспільно-політичних, трудових і моральних проблем.